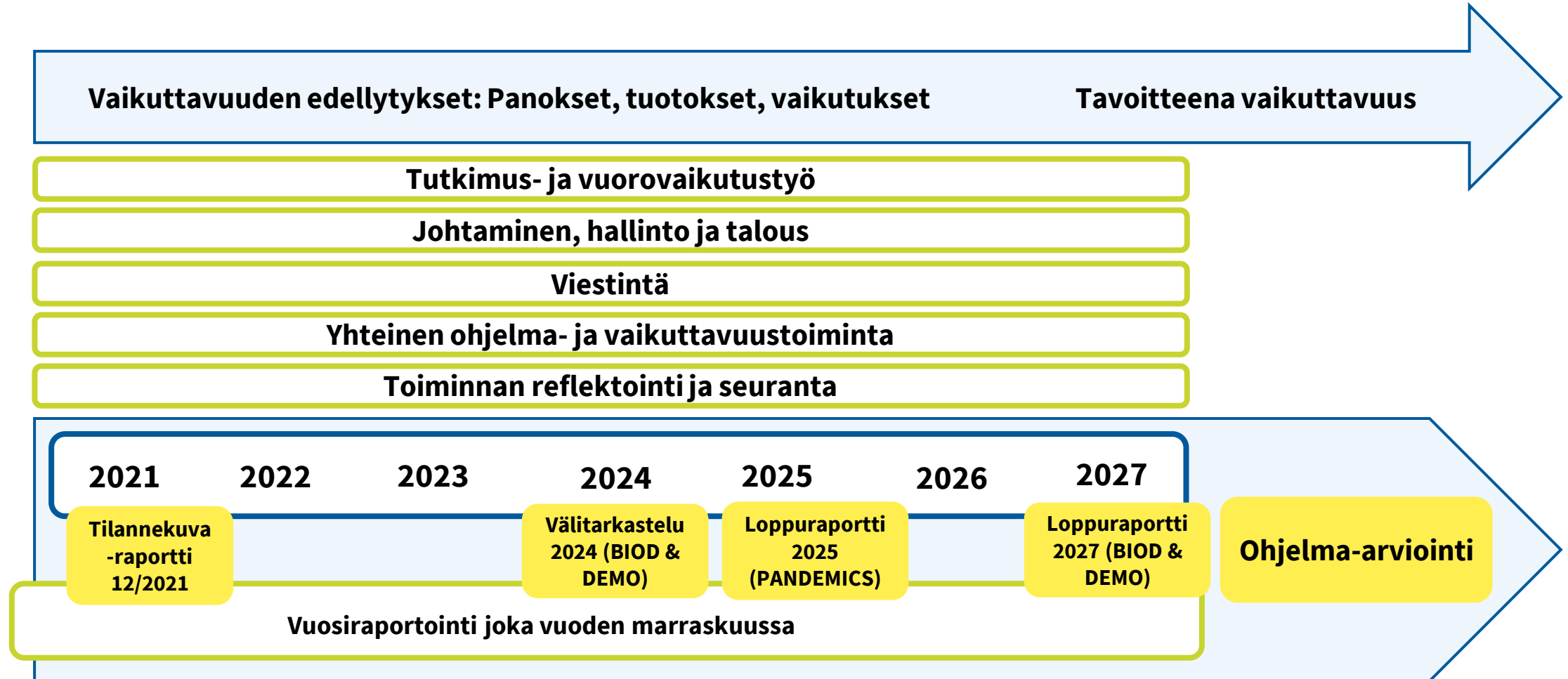

Hankehallinto ja ohjelmakaari BIOD-, DEMOGRAPHY- ja PANDEMICS- ohjelmien infopaketti

Ohjelmakaari, hankkeen keskeiset prosessit ja aikajana 1/3

Ohjelmakaari, hankkeen keskeiset prosessit ja aikajajat

2/3

Hankkeen aikana viisi keskeistä jatkuvaa prosessia, jotka mahdollistavat vaikuttavuutta:

1. Tutkimus- ja vuorovaikutustyö -> hanke
2. Johtaminen, hallinto ja talous -> hanke, taustaorganisaatiot ja Suomen Akatemia
3. Viestintä -> hanke, taustaorganisaatiot (+strategisen tutkimuksen viestintätuki)
4. Yhteinen ohjelma- ja vaikuttavuustoiminta -> hanke, ohjelmajohtaja, ohjelma, muut ohjelmat, strategisen tutkimuksen vastuualue ja STN
5. Toiminnan reflektointi ja seuranta – hanke strategisen tutkimuksen ohjeistusten ja aikataulujen mukaan

Ohjelmakaari, hankkeen keskeiset prosessit ja aikajanaat

3/3

- Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden mahdollistaminen edellyttää tutkimus- ja vuorovaikutustyön suunnittelua ja toteutusta läpi koko ohjelmakaaren. Toimet sisältävät
1) panokset 2) tuotokset 3) vaikutukset 4) vaikuttavuus.
- IOOI (Input-Output-Outcome-Impact) -vaikutusketjumallin viitekehys
 - **Kyösti Husson** blogi: [Kohti tutkimus- ja vuorovaikutustyön kokonaisvaltaista arviointia](#)
 - **Jyrki Hakapään** blogi: [Strategisen tutkimuksen tulosten jäljillä](#)
- IOOI-mallia ei kannata ajatella lineaarisena mallina, jossa panoksesta seuraa vaikuttavuus, vaan hahmottaa se pikemminkin vaikuttavuuden edellytysten näkökulmasta ja siten, että pitkäjänteisenä tavoitteena on vaikuttavuus, jonka saavuttamiseen hankkeet voivat vaikuttaa, mutta vain osittain

Mistä löydät tietoa?

- www.strateginentutkimus.fi
- www.aka.fi
- Strategisen tutkimuksen verkkosivuilta löytyy oma [Hankkeille-osionsa](#)

Tutustu myös:

- www.ratkaisujatieteesta.fi

Muista myös vastuullinen tiede:

[Tutkimusetiikka](#)

[Tasa-arvo ja](#)

[yhdenvertaisuus](#)

[Avoin tiede](#)

[Kestävä kehitys](#)

Miten konsortio käynnistyy?

- Yhteisölliset työtavat ja niiden nopea käyttöönotto
 - Tilannekuvaraportti (17.12.2021 mennessä, ks. dia nro 21)
 - Yleistajuinen kuvaus vaikuttavuustavoitteista ja niiden edistämisestä
- Ohjelmallisuuden rakentaminen (ks. dia nro 11)
 - Ohjelmajohtajakandidaattien tunnistaminen ja ohjelmajohtajahaku
 - Hankkeiden yhteiset tapaamiset: yhteiset rajapinnat
 - Yhteiseen ohjelmatoimintaan osallistuminen
 - Ohjelmajohtaja ja strategisen tutkimuksen vastuualue koordinoivat
- Verkkosivu ja sosiaalisen median profiilit (ks. dia nro 17)

Taloudellinen hankehallinto

- Rahoitus erilaista kuin muissa rahoitusinstrumenteissa
 - [Rahoitusehdot](#)
 - [STN:n rahoitusperiaatteet](#)
- Budjetissa on hyvä pysyä
- Kun kysymyksiä tulee, ole yhteyksissä ohjelmasi vastuutiedeasiantuntijaan
 - **Milja Saari** (PANDEMICS): Milja.saari@aka.fi, puh. +358 295 33 5123
Huom. joulukuusta 2021 lähtien **Jyrki Hakapää** jyrki.hakapaa@aka.fi , puh. +358 295 33 5020
 - **Tuomas Katajarinne** (BIOD & DEMOGRAPHY)
Tuomas.katajarinne@aka.fi, puh. +358 295 33 5067

Top 3 kysymystä taloudesta ja taloushallinnosta

1) Saako rahoitusta siirtää vuodelta toiselle?

- Kun budjetti toteutuu suunnitellusti, se edistää hankkeen, ohjelman ja rahoitusinstrumentin toimivuutta.
- Rahoituskaudelta toiselle ei voi siirtää rahaa.
- Akatemian rahoitusehdoissa on kuitenkin vuosisiirtymän raja +/- 15 % vuosibudjetista
 - Ilmoitusprosessi: **Ei muutoshakemusta Saraan**, vaan erillinen ilmoitus Saran kautta kohtaan 'Lisätietoja'
 - kuinka paljon prosentteina ja euroina vuosittaisesta myöntösummasta per vuosi poiketaan?
 - syy poikkeamalle ja keinot, joilla myönnetty rahoitus saadaan kulumaan

Taloudellinen hankehallinto 2/3

2) Mihin rahaa saa käyttää?

- Konsortiojohtajan ja työpakettien johtajien palkkaan
- Tutkimushenkilöstön osalta rahoitus on ensisijaisesti tarkoitettu tohtorin tutkinnon suorittaneiden tutkijoiden palkkaukseen
 - myös väitöskirjatutkijoita voi hankkeessa olla mukana
- Myös vuorovaikutustyöhön
- Koordinaattorin palkkaan
- Viestintäpalveluiden yms. palveluiden hankintaan

Taloudellinen hankehallinto 3/3

3) Aikaistettu laskutus

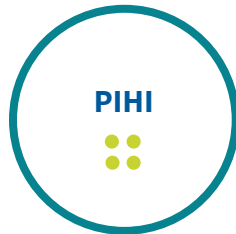
- Rahoitusehtoihin kirjattu
- Loppuvuoden viimeisen kauden laskutusjaksoa syyskuusta marraskuulle
- Maksatuspyyntö sisältää 1.9.-30.11.2021 toteutuneita kirjanpidon mukaisia kustannuksia.
- Arvioperusteisia kustannuksia ei voi sisällyttää maksatuspyyntöön.
- Maksatuspyyntöjen tulee olla Akatemiassa viimeistään 16.12.2021.
- Jos useampi projekti: Samaa työtä ei voi laskuttaa eri rahoituksista.
- Taustaorganisaation omat säännöt hankinnoissa ja niiden kilpailuttamisesta.

STN, ST ja ohjelmakokonaisuus

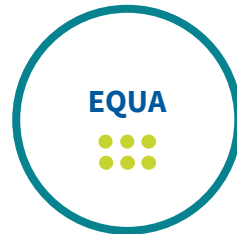
○ Ohjelmat ● Hankkeiden määrä ● Ohjelmajohtajat

Strategisen tutkimuksen neuvosto (STN)

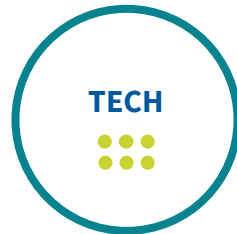
Strategisen tutkimuksen vastualue
hankehallinto, vaikuttavuustoiminta,
seuranta ja arviointi

Mikael Hildén

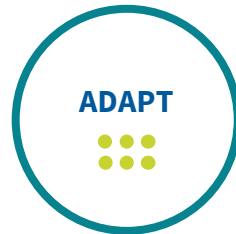
Olli Kangas

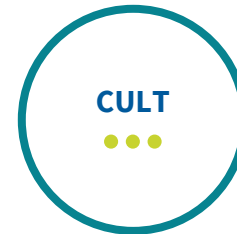
Heli Koski

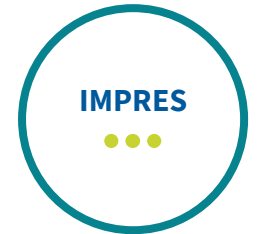
Kaisa Korhonen-kurki

Anne-Christine Ritschkoff

Minna Lammi

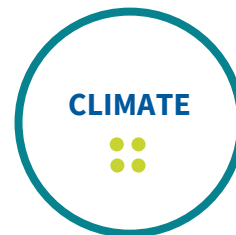
Asta Salmi

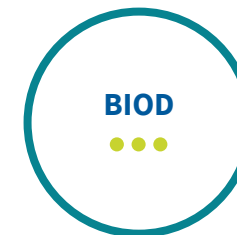
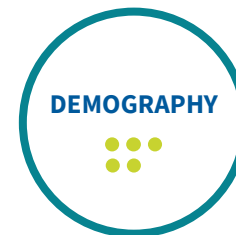
Helena Kahiluoto

Jarmo Viteli

Paula Schönach

Hankkeet ja ohjelmajohtaja muodostavat ohjelmakokonaisuuden

- Ohjelmajohtajan tehtävät:
 - rakentaa ohjelmakokonaisuutta yhteistyössä johtamansa ohjelman hankkeiden kanssa
 - vastaa ohjelmarajat ylittävästä yhteistyöstä muiden ohjelmajohtajien kanssa
 - edistää tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta yhdessä strategisen tutkimuksen vastuualueen kanssa.

Ohjelma- ja vaikuttavuustoiminta

- Ohjelman sisäinen ohjelmatoiminta
 - Uudet tieteelliset avaukset, tutkimuksellinen synergia hankkeiden välillä, menetelmien yhteiskehittäminen
 - Hankkeiden yhteinen vuorovaikutustyö, ohjelmason yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistäminen
 - Esim. Vaikuttavuussuunnitelman ja Vaikuttavuuden vuosikellojen avulla
- Ohjelmien välinen vaikuttavuustoiminta
 - Tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistäminen ohjelmien yhteistyönä + yhteistyössä strategisen tutkimuksen vastualueen asiantuntijoiden kanssa
 - Tietotuen fasilitoiminen, yhteiskehittäminen, viestintä
 - Tietokumppanuus, Saumakohtia-dialogit, www.ratkaisujatieteesta.fi, uutiskirje, jne.

Uudet ohjelmajohtajat aloittavat tammikuussa 2022

- STN tekee rahoituspäätökset tammikuussa 2022
- Tähän asti ohjelmatoimintaan liittyvissä asioissa hankkeita tukevat
 - ohjelmavastuulliset tiedeasiantuntijat Tuomas Katajarinne (BIOD ja DEMO) sekä Milja Saari (PANDE) joulukuuhun 2021 asti, sen jälkeen Jyrki Hakapää
 - Ohjelma- ja vaikuttavuustoiminnan koordinaatiosta vastaava Milja Saari (milja.saari@aka.fi)
 - kummiohjelmajohtajat
 - Anne-Christine Ritschkoff (DEMO) anne-christine.ritschkoff@vtt.fi (GROWTH)
 - Asta Salmi (BIOD) Salmi (asta.salmi@uwasa.fi) (IMPRES)
 - Minna Lammi (PANDE) minna.lammi@aru.ac.uk (CULT)

Vaikuttavuustoimintakonsepti

- Strategisen tutkimuksen vaikuttavuustoiminta - tavoitteet, toimintatavat ja työnjako
 - [Tutustu vaikuttavuustoimintakonseptiin \(pdf\).](#)

Miten hankkeet pääsevät mukaan ohjelmarajat ylittävään ohjelmatoimintaan?

- Pääasiassa ohjelmajohtajan kautta - ohjelmajohtajat koordinoivat
 - Myös suoria yhteydenottoja strategisen tutkimuksen vastuualueelta voi tulla
 - Hankkeiden oma aktiivisuus tärkeää – yhteistyö myös muiden ohjelmien kanssa
 - Erityisesti vuorovaikutusvastaavia kannustetaan muodostamaan yhteistyöverkostoja jo hankkeiden aloittaessa
- Ohjelmarajat ylittäviä yhteistyön muotoja:
 - Ratkaisujatieteesta.fi -verkkopalvelu
 - Tietokumppanuus ja tietokoosteet
 - Saumakohtia-dialogit eduskuntaryhmien kanssa
 - Valiokuntakuulemiset ymv.
 - Erilaiset (etä)tilaisuudet ja tapahtumat

Viestintä – uusien hankkeiden tiedot

- Tietojen tarkastus strategisen tutkimuksen verkkosivuilta (julkinen kuvaus, konsortion kokoonpano, yhteystiedot) – mikäli ette ole vielä tarkistaneet, tehkää se nyt
 - Vuorovaikutusvastaavan ja koordinaattorin tietojen ilmoittaminen – mikäli ette ole vielä ilmoittaneet, ilmoittakaa ne nyt
 - Verkkosivujen osoitteen ilmoittaminen – kun mahdollista/kevät 2022
 - Logojen lähetys – kun mahdollista/kevät 2022
 - Sometilien tietojen ilmoittaminen – kun mahdollista/kevät 2022
 - Tapahtumien ja politiikkasuositusten lähettäminen – jatkuva
- Tiedot/materiaalit lähetetään ST:n viestinnän yhteyssähköpostiin strateginentutkimus@aka.fi. ST muistuttaa ylläolevien tietojen toimittamisesta, tapahtumien/politiikkasuositusten osalta toivotaan myös omatoimisuutta hankkeilta

Viestintä – rahoittajan mainitseminen

- Rahoittajan merkitseminen oikein on tärkeää STN-rahoituksen tunnettuuden takia
 - rahoittajan (STN) huomiointi verkkosivuilla
 - maininta somessa ja muussa tiedotuksessa
- Rahoittajan merkitseminen julkaisuihin ja lisää esimerkkejä, ks. [viestintäohjeistus](#)

”Tutkimusta rahoittaa/rahoitti strategisen tutkimuksen neuvosto, joka toimii Suomen Akatemian yhteydessä.”

STN-ohjelmat
Strategisen tutkimuksen
hanke
STN:n rahoittama hanke

Suomen Akatemian strategisen
tutkimuksen neuvosto
Suomen Akatemian strateginen
tutkimus
Strategic Research Council of the
Academy of Finland

Viestintä – ohjeita ja linkkejä

- **Viestintäohjeistus** löytyy [Ajankohtaista hankkeille -sivulta](#)
 - sivulla myös hankkeille ajankohtaisia tapahtumia, muita materiaaleja ja linkkejä
- ST:n ja Akatemian logot, ST:n graafinen miniohje ja kalvopohjat, aka.logodomain.com/
- Saavutettavuus on tärkeä asia – vinkkejä ja ohjeita mm. saavutettaviin asiakirjoihin Celian Saavutettavasti.fi sivustolta
- [Uutiskirje](#) – hankkeilta pyydetään juttuja teemojen mukaan
 - Uudet ohjelmat uutiskirjeiden teemana tammi- ja maaliskuussa 2022

ST:n viestinnän yhteystiedot:

strateginentutkimus@aka.fi (ensisijainen yhteyssähköposti)

Suunnittelijat **Helen Metsä** ja **Heidi Wirkkala** (1.1.-31.3.2022), etunimi.sukunimi@aka.fi

Viestintä – lisää linkkejä

Strategisen tutkimuksen verkkosivut: www.strateginentutkimus.fi

Ratkaisuja tieteestä ratkaisujatieteesta.fi

[@Akatemia_STN](https://twitter.com/Akatemia_STN)

#strateginentutkimus, STN-hankkeet -lista (hankkeiden ja ohjelmajohtajien Twitter-tilit listalla)

[Strateginen tutkimus](#) (ryhmä)

[@stn_akademia](https://www.instagram.com/stn_akademia)

[Academy of Finland](#)

ST:n videoita löytyy kootusti mm. ”Strateginen tutkimus” -soittolistalta

[Strateginen tutkimus](#)

Hankkeen raportoinnin kokonaisuus

- STN:n lakisääteisiin tehtäviin kuuluu hankkeiden seuranta ja arviointi
- Hankkeita pyydetään raportoimaan seuraavasti:
 1. Tilannekuvaraportti hankkeen alussa (17.12.2021)
 2. Vuosiraportointi (30.11.)
 3. Väliraportti jatkorahoitushakemuksen yhteydessä (BIOD ja DEMOGRAPHY, vuoden 2024 alkupuolella)
 4. Loppuraportti hankkeen päätyttyä (PANDEMICS vuoden 2025 alkupuolella, BIOD ja DEMOGRAPHY vuoden 2027 lopussa)
- Lisätietoa ja ohjeita [Raportointi ja seuranta -sivuilta](#)

Vuosiraportointi (seuranta)

- Hankkeiden tutkimus- ja vuorovaikutustoimintaa seurataan
 - laadullisesti ja tapauskohtaisesti
 - hankkeen vaikuttavuustavoitteisiin peilaten
- Seurannan tarkoituksena on
 - kannustaa hankkeita tarkastelemaan säännöllisesti toimintaansa suhteessa strategisen tutkimuksen ohjelman yhteisiin sekä hankkeen omiin vaikuttavuustavoitteisiin
 - koota tietoa hankkeiden toimista ja edistymisestä strategisen tutkimuksen yhteistä vaikuttavuus- ja ohjelmatoimintaa sekä viestintää varten
 - kerryttää tietoa hankkeiden tutkimus- ja vuorovaikutustyöstä hankkeiden välitarkastelua ja strategisen tutkimuksen ohjelma-arviointia varten

Hankkeiden seurantatapa vuodesta 2021 alkaen

- Raportointi kerran vuodessa 30.11. mennessä Akatemian verkkoasioinnin (SARA) kautta
 - **vaikuttavuuskertomukset** (1-5 kpl, päivitetään koko hankekaaren ajan, yhden kertomuksen pituus noin 6 sivua hankkeen päättyessä)
 - **asiantuntijatyö:** hankkeen jäsenten osallistuminen hankkeen tutkimustulosten ja tutkimustyön vaikuttavuutta edistävien komiteoiden, toimikuntien ja työryhmien työhön (myös yritysten) sekä kuulemiset eduskunnassa, lausunnot, aloitteet jne.

Seurannan kohteet vaikuttavuuskertomuksessa

1. Hankkeen työn lähtökohtana oleva **yhteiskunnallinen haaste**, ja hankkeen tavoitteet ja myötävaikutukset tarvittavien muutosten aikaansaamiseksi
2. **Monitieteisen tutkimuksen ja yhteistyön edistyminen**, vaikutukset lisäarvo vaikuttavuuden tavoittelussa
3. **Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen edistyminen**, vaikutukset ja lisäarvo vaikuttavuuden tavoittelussa
4. Luettelo vaikuttavuuskertomusten kannalta tärkeimmistä toimista (3-10 toimea / vaikuttavuuskertomus / vuosi)

STN kannustaa hankkeita esittämään kertomukset kotisivuillaan. Tutkimusohjelman päättyessä kertomukset pyritään julkaisemaan myös strategisen tutkimuksen verkkosivulla.

Väliraportti ja loppuraportti

- Ajoittuvat rahoituskausien loppuun
- Sisältävät hankkeen seurannassa kertyneet tiedot, sekä lisäksi tietoja hankkeen
 - resursseista (mm. henkilöt, rahoitus, yhteistyö- ja vuorovaikutuskumppanit, tutkimusinfrastruktuurien käyttö)
 - tuotoksista (mm. julkaisut, tutkinnot, aineistot, muut dokumentoidut tuotokset)
 - tuloksista (mm. tärkeimmät tulokset, hankkeen ja sen tulosten yleistajuinen kuvaus)
 - vaikutuksista (mm. merkittävät uudet rahoitukset, vaikuttavimmat tuotokset ja kumppanuudet)

Raportointi Akatemian verkkoasioinnissa

- Verkkoasioinnin ohjeet: <https://www.aka.fi/verkkoasiointi/>
- Raportointioikeus on konsortion johtajalla, mutta ks. [*hakemuksen tai raportin valtuutus toiselle henkilölle*](#)
- Raportin luominen verkkoasioinnissa: *Raportit > Näytä raportoivat hankkeet > Luo uusi raportti > Valitse raportin tyyppi: Väliraportti*
- HUOM! Myös vuosiraportti (30.11.) on verkkoasioinnissa tyyppiä ”väliraportti”

Ohjelma-arviointi

- STN arvioi rahoittamansa tutkimuksen vaikuttavuutta ohjelmatasolla
- Arviointi toteutetaan ohjelman päätyttyä
 - Ohjelman sisäinen itsearviointi
 - Ulkopuolinen arviointi
- Arvioinnin tavoitteet
 - Arvioida ohjelmien jo toteutunutta ja mahdollista tulevaa tieteellistä ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta
 - Kehittää strategisen tutkimuksen rahoitusinstrumentin toimintaa
- Arvioinnissa noudatetaan avoimen ja vastuullisen tieteen periaatteita
- Ks. ensimmäisen ohjelma-arvioinnin tulokset [Ohjelma-arviointi -sivuilta](#)

Tervetuloa mukaan strategiseen tutkimukseen!